

високою врожайністю та плодами високої якості. Серед групи європейських сортів високу стійкість до парші мають сортозразки 'Глек', 'Конференція', 'Жозефіна Мехельнська', 'Кюре', 'Улюблена Клаппа', 'Вільямс руж Дельбара', 'Бере Гарді'.

За роки проведення досліджень сорти груші, селекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка: 'Платонівська', 'Зеленка мліївська', 'Новинка мліївська' і 'Чарівниця' були відносно стійкими до збудника парші. Незначні ураження (1 бал) паршею відмічено в сортозразків 'Райдуга', 'Ал-Янаг', 'Тороч'. Сортозразки 'Деканка зимова' та 'Бере Арданпон' мали ураження паршею 3 бали.

УДК 630.182(470.32)

Яруга О. Я., аспірант

Інститут садівництва НААН

E-mail: Helha_@ukr.net

СОРТ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ БЕЛАДОНИ ЗВИЧАЙНОЇ (*ATROPA BELLADONNA* L.)

Проблема збереження здоров'я людини ніколи не втрачала своєї актуальності. При цьому значну роль в її рішенні належать лікарським рослинам, беладона звичайна відноситься до лікарських рослин, яку здавна застосовують в науковій медицині і якій властивий широкий спектр фармакологічної дії.

Традиційно в Україні беладону звичайну вирощували на Закарпатті та Криму і наукові дослідження з її селекції майже не велися. Коли стала потреба в забезпеченні сировиною вітчизняних фармацевтів через анексію Криму і географічного розширення її вирощування, то науковці лабораторії квітково-декоративних, лікарських та ефіроолійних культур Інституту садівництва НААН розпочали дослідження з удосконалення елементів вирощування беладоны звичайної в умовах Лісостепу України, які не є традиційними для цієї культури. Метою досліджень було створення сорту беладоны звичайної нового покоління.

Полеві дослідження проводили відповідно методам аналізу структури врожаю, які забезпечують комплексну оцінку зразків за показниками урожайності насіння та біосировини, пластичності до умов вирощування. Лабораторні дослідження полягали у визначенні якості – вміст алкалоїдів у насінні та в органах рослини (листки, стебла, коріння).

У результаті досліджень створено новий сорт беладоны звичайної 'Прекрасна пані', який за результатами конкурсного випробування, характеризується господарсько-цінними ознаками, вищими за вихідні форми.

Так, сорт 'Прекрасна' пані має високі показники продуктивності насіння і зеленої маси, які вищі на 11,7 % і 24,8 % відповідно за вихідні форми, вміст алкалоїдів вищий за стандарт на 1,5 %, а саме головне, що рослини цього сорту мають високі показники зимостійкості – 8,9 балів, що дозволяє успішно вирощувати цю культури і в умовах Лісостепу.

Що стосується морфологічного опису, то рослини цього сорту середні за висотою; опушення листків і стебла, на відміну від вихідних форм, відсутнє; листок має витягнуто-еліптичну форму; квітки темно-рожевого забарвлення, з середнім діаметром віночка; плід чорно-фіолетового забарвлення, кулястої форми.

Достигають плоди в умовах Київської області за розсадного способу розмноження в другій декаді вересня.

Сорт переданий до державного сортовипробування у 2015 році.

Результати досліджень мають велике практичне значення, яке полягає у рекомендаціях виробникам вирощування беладони звичайної в умовах Лісостепу країни. Новий сорт 'Прекрасна пані', який проходить сортовипробування, може бути рекомендований для вирощування як в умовах теплого клімату (південь України, Закарпаття), так і помірною – Лісостеп, Полісся. Дослідження з інтродукції беладони звичайної в зоні, нехарактерні для її вирощування, будуть продовжені.